

Ministerie van Justitie

Departementale Auditdienst

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Ministerie van Defensie
T.a.v. de Secretaris Generaal,

Bezoekadres

Gebouw Forum
Kalvermarkt 53
2511 CB Den Haag
Telefoon (070) 3 70 65 60
Fax (070) 3 70 48 47
www.justitie.nl

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

Geachte heer Annink,

In deze brief informeren wij u over de uitkomsten van het aanvullend onderzoek naar de bevindingen over het te verrekenen bedrag voor niet functionele vlieguren voor het Koninklijk Huis over de jaren 2005 en 2006. De reden voor het aanvullend onderzoek is dat informatiebronnen buiten het ministerie van Defensie mogelijk een genuanceerd beeld zouden kunnen geven van de bevindingen in ons rapport.

Wij hebben ons gericht op de volgende vragen:

- Is een nadere onderverdeling te geven van de vlieguren in functionele en niet functionele uren.
- Zijn duidelijke criteria aanwezig voor de indeling in functionele en niet functionele uren.
- Bestaat er inzicht in betrouwbaarheid van de indeling.
- Wat voor effect heeft de aanvullende informatie op de te verrekenen bedragen.
- Wat voor effect heeft de aanvullende informatie op de verantwoorde informatie in het jaarverslag 2005 en 2006.

Om antwoord te krijgen op deze vragen hebben wij, op aanwijzing van uw WOB-functionaris, informatie opgevraagd bij de Inspectie Verkeer en Waterstaat en KLM Cityhopper BV.

Onderverdeling vliegreuen.

Voor de onderverdeling van de vliegreuen wordt uitsluitend gebruik gemaakt van de informatie van het Bureau Luchtvaartzaken van het Koninklijk Staldepartement (deze maakt deel uit van het Civiele Huis van de Dienst van het Koninklijk Huis). Het Bureau dient een verzoek voor luchttransport in bij de coördinator regeringsvluchten van de Inspectie Verkeer en Waterstaat. De keuze voor de inzet regeringsvliegtuig of civiele inhuur wordt gemaakt door de coördinator. Indien beiden niet beschikbaar, kan worden onderzocht of inhuur bij de Koninklijke Luchtmacht mogelijk is. Ingeval van inzet van vliegtuigen en helikopters van de Koninklijke Luchtmacht wordt de aanvraag doorgezonden naar vliegveld Eindhoven. Kiest het Koninklijk Staldepartement zelf voor militaire inzet (functioneel of niet functioneel), dan dienen zij de aanvraag rechtstreeks in bij de Koninklijke Luchtmacht. Een afschrift van de aanvraag wordt verzonden aan de regeringscoördinator. De regeringscoördinator bewaakt als service naar het Koninklijk Staldepartement de verbruikte niet functionele uren door leden van het Koninklijk Huis. Deze gegevens worden afgestemd met het Bureau Luchtvaartzaken, en verwerkt in totaaloverzichten van uitgevoerde regeringsvluchten met vliegtuigen en helikopters.

Criteria en onderbouwing indeling vliegreuen

De Inspectie Verkeer en Waterstaat en KLM Cityhopper BV maken voor de registratie van de vluchten naar de verschillende categorieën uitsluitend gebruik van de informatie zoals deze door het Bureau Luchtvaartzaken van het Koninklijk Staldepartement wordt verstrekt. Deze informatie wordt als een gegeven beschouwd.

Effect van de aanvullende informatie op de te verrekenen bedragen

Om inzicht te krijgen of de verkregen informatie een ander beeld geeft van de bevindingen in ons eerder uitgebracht rapport over de onderbouwing van de kosten van het Koninklijk Huis zijn de gegevens over de vliegreuen opgenomen in onderstaande tabel. In deze tabel zijn per type de geregistreerde uren van beide bronnen vermeld.

	Bron: Min.van Defensie		Bron: IVW / KLM Cityhopper BV		
2005	Defensie		Koninklijk Huis		
	Uren	Totaal Defensie	Totaal KH	HM + openbaar belang	Overige leden
Gulfstream	31				
Fokker 50	65				
Fokker 60	5	101,0	86,6	44,5	42,1
Alouette	78	78,0	58,9	37,0	21,9
	179	179,0	145,5	81,5	64,0
2006					
Gulfstream	21				
Fokker 50	48				
Fokker 60	3	72,0	38,8	14,7	24,1
Alouette	71	71,0	42,5	32,8	9,7
	143	143,0	81,3	47,5	33,8

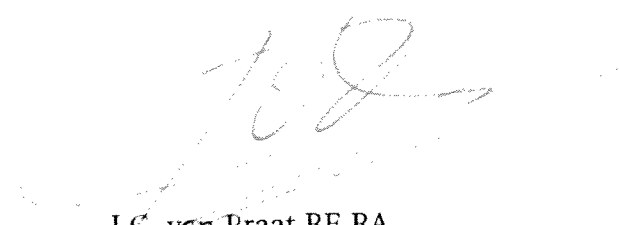
De uren die ten grondslag liggen aan de gegevens in de bijlagen van de jaarrekeningen 2005 en 2006 zijn beduidend hoger dan die welke uit de registratie van Inspectie Verkeer en Waterstaat / KLM Cityhopper blijken. Het ministerie van Defensie is geïnformeerd over deze totaaloverzichten. De verschillen zijn binnen de controllersorganisatie van Defensie (HDF&C / Financial Control) niet bekend en als zodanig ook niet geanalyseerd. Daarom is op basis van de huidige informatie niet aan te geven aan welke categorie (functioneel of niet functioneel) het verschil is toe te rekenen. Wel kan worden nagegaan wat de gevolgen zijn als alle niet verklaarde uren worden aangemerkt als niet functioneel. Indien het verschil in uren (voor 2005 33,5 uren en 2006 61,7 uren) wordt toegerekend aan overige leden van het Koninklijk Huis (geen openbaar belang) vallen ze in totaal nagenoeg geheel onder de franchiseregeling (in totaal 95 vlieguren). Hierbij wordt nog wel opgemerkt dat er een geringe overschrijding is van het gebruik van de helikopters ten opzichte van een onderschrijding van de vliegtuigen.

Gevolgen aanvullende informatie voor verantwoorde informatie in jaarverslagen 2005 en 2006.

Bovenstaande aanvullende informatie over de indeling van de vliegreun betekent voor de bijlagen in het jaarverslag van het ministerie van Defensie het volgende:

- **2005**
Van de 179 uren die in het jaarverslag zijn opgenomen betreft volgens de specificatie van de Inspectie Verkeer en Waterstaat / KLM Cityhopper BV 81,5 uur ten behoeve van de Hare Majesteit en de overige leden van het Koninklijk huis in het kader van openbaar belang. Het restant 97,5 uur valt nagenoeg geheel onder de franchiseregeling. Op basis van de aanvullende informatie is geen verrekening met het Koninklijk Huis noodzakelijk.
- **2006**
Hier zijn alleen de kosten opgenomen van de franchiseregeling. Van de 143 uren die in 2006 ten behoeve van het Koninklijk Huis zijn gevlogen betreft volgens de specificatie van de Inspectie Verkeer en Waterstaat / KLM Cityhopper BV 47,5 uur ten behoeve van de Hare Majesteit en de overige leden van het Koninklijk huis in het kader van openbaar belang. Het restant 95,5 uur valt eveneens nagenoeg geheel onder de franchiseregeling. Er is dus geen verrekening met het Koninklijk Huis noodzakelijk.

Den Haag, 31 maart 2008.

J.C. van Praat RE RA
Directeur Departementale Auditdienst